

AF-102

April-2022

B.Ed., Sem.- IV

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- General Instructions :** (1) In Q. 1, all questions are of 7 marks each.
(2) In Q. 2, all questions are of 2 marks each.

1. Answer any **six** questions from the following questions : 6 × 7 = 42
- (1) State the types of teaching aids. Explain the importance and **disadvantages** of Projector.
 - (2) Clarify the concept of correlation and explain the importance of **correlation**.
 - (3) State the importance of teaching aids. Explain with **an example** how internet can be used effectively in O.C.M. subject.
 - (4) What is Classroom interaction? Explain the **components** of classroom interaction.
 - (5) State the different activities of O.C.M. club. **State the importance** of commerce corner.
 - (6) State the educational qualification of **commerce teacher**. Discuss the qualities of commerce teacher.
 - (7) Discuss the criteria for evaluation of **textbook**.
 - (8) Clarify the concept of **text book** and **state** the objectives of it. State the importance of text book for a teacher.
 - (9) Give meaning of **reference book** and magazines. State the reference books and magazines which **are useful** in commerce subject.
 - (10) Explain the types of **retail trade** with an example.
 - (11) Explain **about marketing mix**.
 - (12) Explain **the characteristics** of working capital and the factors affecting it.
2. Answer any **four** questions in brief : 2 × 4 = 8
- (1) **State any two** educational uses of computer.
 - (2) **Explain the** correlation of O.C.M. with daily life.
 - (3) **State the** importance of school magazine.
 - (4) **State any two** co-curriculum activities which can be done in O.C.M. subject.
 - (5) **State any two** limitations of present std. 11th O.C.M. text book.
 - (6) What is journal ? Give one example of it.
 - (7) **State the** types of capital structure.
 - (8) **State any two** techniques of sales promotion.

AF-102

April-2022

B.Ed., Sem.- IV

B-110 : Organization of Commerce and Management

Time : 2 Hours]

[Max. Marks : 50

- સામાન્ય સૂચનાઓ : (1) પ્રશ્ન-1માં દરેક પ્રશ્નના 7 માર્ક્સ છે.
(2) પ્રશ્ન-2માં દરેક પ્રશ્નના 2 માર્ક્સ છે.

6 × 7 = 42

1. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ છ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો :

- (1) શૈક્ષણિક સાધનોના પ્રકારો જણાવી, પ્રોજેક્ટરનું મહત્ત્વ અને મર્યાદાઓ જણાવો.
- (2) અનુબંધની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી અનુબંધનું મહત્ત્વ સમજાવો.
- (3) શૈક્ષણિક સાધનોનું મહત્ત્વ સમજાવો. વાણિજ્ય વિષયમાં ઈન્ટરનેટનો અસરકારક ઉપયોગ કેવી રીતે કરી શકાય તે ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (4) વર્ગ વ્યવહાર એટલે શું ? વર્ગ વ્યવહારના ઘટકો સમજાવો.
- (5) વાણિજ્ય વિષયના મંડળની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ જણાવી, વાણિજ્ય વિષયના ખૂણાનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (6) વાણિજ્યના શિક્ષકની શૈક્ષણિક લાયકાત જણાવી, વાણિજ્ય શિક્ષકના ગુણો વિશે ચર્ચા કરો.
- (7) પાઠ્યપુસ્તકના મૂલ્યાંકનના માપદંડની ચર્ચા કરો.
- (8) પાઠ્યપુસ્તકની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી પાઠ્યપુસ્તકના હેતુઓ જણાવો. એક શિક્ષક માટે પાઠ્યપુસ્તકનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (9) સંદર્ભ પુસ્તક અને જર્નલ્સનો અર્થ જણાવી, વાણિજ્ય વિષયમાં ઉપયોગી સંદર્ભ પુસ્તક અને જર્નલ્સ જણાવો.
- (10) છૂટક વેપારના પ્રકાર ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (11) માર્કેટિંગ-મિશ્ર વિશે સમજૂતી રજૂ કરો.
- (12) કાર્યશીલ મૂડીની લાક્ષણિકતાઓ જણાવી, તેને અસર કરતાં પરિબળો વિશે સમજૂતી રજૂ કરો.

2. નીચે આપેલા પ્રશ્નો પૈકી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ટૂંકમાં ઉત્તર આપો :

4 × 2 = 8

- (1) કમ્પ્યુટરના કોઈ બે શૈક્ષણિક ઉપયોગો જણાવો.
- (2) વાણિજ્ય વિષયનો દૈનિક જીવન સાથેનો અનુબંધ સમજાવો.
- (3) શાળા સામાયિકનું મહત્ત્વ જણાવો.
- (4) વાણિજ્ય વિષયમાં થઈ શકે તેવી કોઈ બે સહઅભ્યાસિક પ્રવૃત્તિઓ જણાવો.
- (5) વાણિજ્ય વ્યવસ્થા અને સંચાલન વિષયના ધોરણ-11ના વર્તમાન પાઠ્યપુસ્તકની કોઈ બે મર્યાદાઓ જણાવો.
- (6) જર્નલ્સનો અર્થ જણાવી, કોઈ એક ઉદાહરણ જણાવો.
- (7) મૂડી માળખાના પ્રકાર જણાવો.
- (8) વેચાણ વૃદ્ધિની કોઈ બે પ્રયુક્તિઓ જણાવો.